

prima instanță: Judecătoria Ciocana (jud. A. Malîi)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.: M. Guzun, A. Nogai, V. Brașoveanu)

instanța de recurs: Curtea Supremă de Justiție (jud.: T. Vieru, I. Druță, V. Clevadi)

ÎNCHEIERE

5 septembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul

Judecători

Valeriu Doagă

Tamara Chișca-Doneva

Luiza Gafton

examinând cererea de recuzare a judecătorilor Curții Supreme de Justiție, Tatiana Vieru, Ion Druță și Nicolae Craiu depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Boghian”,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Compania de Asigurări de Viață „Sigur-Asigur” Societate pe Acțiuni împotriva Societății pe Acțiuni „Agat”, Societății cu Răspundere Limitată „Boghian”, intervenienți accesorii Primăria mun. Chișinău, Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău, Agenția Proprietății Publice, Societatea cu Răspundere Limitată „Rufi Expres” și notarul privat Tatiana Ungureanu cu privire la recunoașterea nulă a contractului de vânzare-cumpărare cu revendicarea bunului și,

cererea reconvențională și de coparticipare înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată „Boghian” și Societatea pe Acțiuni „Agat” împotriva Companiei de Asigurări de Viață „Sigur-Asigur” Societate pe Acțiuni, intervenienți accesorii Primăria mun. Chișinău, Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău, Agenția Proprietății Publice, Societatea cu Răspundere Limitată „Rufi Expres”, notarul privat Tatiana Ungureanu cu privire la recunoașterea nulității actelor juridice de înregistrare și divizare a imobilului ca fiind efectuate cu încălcarea normelor imperative stabilite de lege, recunoașterea dreptului de înregistrare a sectarelor de tunel în Registrul cadastral de stat, cu atribuirea terenului aferent conform schemei de amplasare,

c o n s t a t ă:

La 23 ianuarie 2008, Compania de Asigurări „Sigur-Asigur” Societate pe Acțiuni a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății pe Acțiuni „Agat” și Societății cu Răspundere Limitată „Boghian” cu privire la recunoașterea nulă a contractului de vânzare-cumpărare, cu revendicarea bunului - sectorul de tunel nr. 2 proprietarului.

La 27 februarie 2008, Societatea cu Răspundere Limitată „Boghian” a înaintat acțiune reconvențională împotriva Companiei de Asigurări „Sigur-Asigur” Societate

pe Acțiuni cu privire la recunoașterea nulității actelor juridice de înregistrare și divizare a imobilului, recunoașterea dreptului de înregistrare a sectorului de tunel nr. 2 și a sectorului de tunel nr. 1 în Registrul bunurilor imobile cu atribuirea terenului aferent conform schemei de amplasare coordonată (f.d. 36-43, vol. I).

Prin hotărârea din 15 octombrie 2015 a Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău, s-a respins cererea de chemare de judecată depusă de Compania de Asigurări de Viață „Sigur-Asigur” Societate pe Acțiuni împotriva Societății pe Acțiuni „Agat”, Societății cu Răspundere Limitată „Boghian”, intervenienți accesorii Primăria mun. Chișinău, Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău, Agenția Proprietății Publice, Societatea cu Răspundere Limitată „Rufi Expres” și notarul privat Tatiana Ungureanu cu privire la recunoașterea nulă a contractului de vânzare-cumpărare cu revendicarea bunului. S-a respins cererea reconvențională și de coparticipare înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată „Boghian” și Societatea pe Acțiuni „Agat” împotriva Companiei de Asigurări de Viață „Sigur-Asigur” Societate pe Acțiuni, intervenienți accesorii Primăria mun. Chișinău, Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău, Agenția Proprietății Publice, Societatea cu Răspundere Limitată „Rufi Expres”, notarul privat Tatiana Ungureanu cu privire la recunoașterea nulității actelor juridice de înregistrare și divizare a imobilului ca fiind efectuate cu încălcarea normelor imperative stabilite de lege, recunoașterea dreptului de înregistrare a sectarelor de tunel în Registrul cadastral de stat, cu atribuirea terenului aferent conform schemei de amplasare. S-a dispus anularea măsurilor de asigurare, aplicate prin încheierea din 28 ianuarie 2008 a Judecătoriei Economice de Circumscripție și prin încheierea din 17 decembrie 2013 a Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău (f.d. 26-54, vol. IV).

La 5 aprilie 2016, prin decizia Curții de Apel Chișinău s-au respins apelurile depuse de Societatea cu Răspundere Limitată „Boghian” și Societatea pe Acțiuni „Agat” și s-a menținut hotărârea din 15 octombrie 2015 a Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău. S-a admis cererea depusă de Compania de Asigurări de Viață „Sigur-Asigur” Societate pe Acțiuni privind anularea măsurilor de asigurare, aplicate prin încheierile din 28 ianuarie 2008 a Judecătoriei Economice de Circumscripție și încheierea din 17 decembrie 2013 a Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău (f.d. 178-203, vol. V).

Prin încheierea din 12 aprilie 2016 a Curții de Apel Chișinău, s-a corectat omisiunea admisă în decizia din 05 aprilie 2016 a Curții de Apel Chișinău, fiind dispusă substituirea sintagmei: „Se anulează măsurile de asigurare a acțiunii, aplicate prin încheierea Judecătoriei Economice de Circumscripție din 28 ianuarie 2008 și prin încheierea Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 17 decembrie 2013” cu sintagma: „Se anulează măsurile de asigurare a acțiunii - sechestrul pe terenurile cu nr. cadastrale XXXXX și XXXXX ce aparțin cu drept de proprietate Compania de Asigurări de Viață „Sigur-Asigur” Societate pe Acțiuni, aplicate prin încheierile din 18 iunie 2008 și din 23 februarie 2012 a Judecătoriei Economice de Circumscripție Chișinău, Judecător Iu. Țurcan și prin încheierea din 17 decembrie 2013 a Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău, Judecător Ala Malii” (f.d. 216-219, vol. V).

Prin încheierea din 28 septembrie 2016 a Curții Supreme de Justiție, a fost considerat inadmisibil recursul depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Boghian” (110-124, vol. VI).

Prin încheierea din 22 martie 2017 a Curții Supreme de Justiție, a fost respinsă ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Boghian” (148-163, vol. VII).

La 31 iulie 2018, Societatea cu Răspundere Limitată „Boghian” a depus cerere de revizuire a încheierii din 28 septembrie 2016 a Curții Supreme de Justiție, solicitând admiterea acesteia, casarea încheierii instanței de recurs, examinarea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe în partea ce se referă la acțiunea reconvențională depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Boghian”, cu dispunerea scoaterii cererii reconvenționale de pe rol în temeiul art. 267 lit. d) CPC.

La 3 septembrie 2018, Societatea cu Răspundere Limitată „Boghian” a depus cerere suplimentară de revizuire a încheierii din 28 septembrie 2016 a Curții Supreme de Justiție, solicitând admiterea acesteia, casarea încheierii instanței de recurs, examinarea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe în partea ce se referă la acțiunea reconvențională depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Boghian”, cu dispunerea scoaterii cererii reconvenționale de pe rol în temeiul art. 267 lit. d) CPC.

La 3 septembrie 2018, Societatea cu Răspundere Limitată „Boghian” a depus cerere de recuzare a judecătorilor Curții Supreme de Justiție, Tatiana Vieru, Ion Druță și Nicolae Craiu.

În motivarea cererii de recuzare revizuentul a invocat că anterior a depus recurs împotriva deciziei din 5 aprilie 2016 a Curții de Apel Chișinău, care urma a fi examinat de un complet de judecată al Curții Supreme de Justiție în componența căreia a fost inclus și judecătorul Nicolae Craiu. În acest sens, revizuentul a menționat că la examinarea recursului a înaintat cerere de recuzare a judecătorului Curții Supreme de Justiție Nicolae Craiu, iar ulterior ultimul a depus declarație de abținere de judecarea cauzei în temeiul art. 50 alin. (1) lit. e) Cod de procedură civilă. Prin încheierea din 26 august 2016 a Curții Supreme de Justiție s-a admis declarația de abținere a judecătorului Curții Supreme de Justiție Nicolae Craiu și s-a respins cererea de recuzare a judecătorului nominalizat. Astfel consideră revizuentul că participarea judecătorului Curții Supreme de Justiție Nicolae Craiu la examinarea cererii de revizuire este inadmisibilă, deoarece judecătorul respectiv nu poate fi imparțial, independent și obiectiv.

Suplimentar, revizuentul a notat că judecătorii Curții Supreme de Justiție Tatiana Vieru și Ion Druță au participat anterior la examinarea cererii de revizuire depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Boghian” și prin încheierea din 22 martie 2017 a Curții Supreme de Justiție a fost respinsă ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire înaintată. Consideră revizuentul că judecătorii nominalizați s-au expus opinia asupra prezentei cauze. Totodată a indicat că deține informație precum că judecătorii respectivi din interese personale au favorizat și vor favoriza și pe viitor partea în proces Compania de Asigurări de Viață „Sigur-Asigur” Societate pe Acțiuni

Pe baza celor prezentate, Societatea cu Răspundere Limitată „Boghian” a considerat că judecătorii Curții Supreme de Justiție sunt imparțiali și urmează a fi recuzați în temeiul articolelor 51 alin. (1) lit. e) Cod de procedură civilă.

Analizând cererea de recuzare în raport cu materialele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a respinge cererea de recuzare, formulată de Societatea cu Răspundere

Limitată „Boghian”, împotriva judecătorilor Curții Supreme de Justiție, din motivele ce se succed.

Instanța de judecată notează că, pentru a asigura deplina obiectivitate în înfăptuirea actului de justiție și de a proteja drepturile părților, legislatorul a prevăzut în mod expres cazurile în care magistratul, datorită unor împrejurări de natură personală sau profesională, nu poate participa la judecarea sau instrumentarea unui dosar, dar și formele procesuale de rezolvare a unei astfel de situații.

În conformitate cu art. 50 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă, judecătorul care judecă pricina urmează a fi recuzat dacă are un interes personal, direct sau indirect, în soluționarea pricinii ori există alte împrejurări care pun la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea lui.

În corespundere cu art. 52 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă există temeiurile specificate la art. 50 și 51, judecătorul, expertul, specialistul, interpretul, grefierul și executorul judecătoresc sunt obligați să se abțină de la judecată. În aceleași temeiuri, recuzarea poate fi înaintată de participanții la proces sau este examinată din oficiu de către instanță.

În sensul articolului 52 alin. (2) din Codul de procedură civilă, propunerea de recuzare se face oral sau în scris pentru fiecare în parte, trebuie să fie motivată și prezentată până la începerea dezbaterii pricinii în fond.

La fel, luând în considerare că obiectul cererii de recuzare vizează imparțialitatea judecătorilor și dispozițiile articolului 52 alin. (5) din legea citată, instanța de recurs subliniază că nu se admite recuzarea judecătorului din suspiciune în imparțialitatea lui dacă nu sunt cunoscute temeiurile de drept și de fapt pentru înaintarea recuzării.

Mai mult, completul judiciar invocă jurisprudența constantă a Curții Europene a Drepturilor Omului, care statuează că „atunci când se hotărăște dacă într-o anumită cauză există motive legitime de a bănuși că un complet nu este imparțial, punctul de vedere al celor care pretind că acesta nu este imparțial este important, dar nu decisiv. Ceea ce este decisiv este dacă această bănușială poate fi obiectiv justificată” (*a se vedea cauza Ferrantelli and Santangelo v. Italy*, 7 august 1996, parag. 58; cauza *Tocono și profesorii Prometeiști v. Moldova*, 26 septembrie 2007, parag. 29).

La acest capitol, instanța de judecată amintește că propunerea de recuzare a judecătorului Nicolae Craiu s-a axat pe faptul prin încheierea din 26 august 2016 a Curții Supreme de Justiție s-a admis declarația de abținere a judecătorului nominalizat și s-a respins cererea de recuzare a acestuia. Totodată a fost indicat că judecătorul a participat la examinarea cauzei de insolvabilitate intentat față de Societatea pe Acțiuni „Mecons” și are un interes personal, direct sau indirect în soluționarea cauzei ori există alte împrejurări, care pun la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea lui.

Prin urmare, colegiul judiciar constată că circumstanțele invocate de revizuent nu au relevanță la judecarea prezentei cereri de revizuire. Mai mult colegiul remarcă că participarea judecătorului Nicolae Craiu la examinarea cauzei de insolvabilitate intentată față de Societatea pe Acțiuni „Mecons”, nu exclude participarea acestuia la examinarea cererii de revizuire depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Boghian” împotriva încheierii din 28 septembrie 2016 a Curții Supreme de Justiție, deoarece părțile și obiectul speței sunt diferite, or acest fapt nu contravine prevederilor art. 49 Cod de procedură civilă.

În subsidiar, colegiul accentuează că potrivit jurisprudenței CEDO, cunoașterea profundă a dosarului de către un judecător nu implică nicio prejudecată cu privire la imparțialitatea sa la momentul judecării cauzei. În sfârșit, aprecierea preliminară a datelor disponibile din dosar nu poate semnifica faptul că ar fi de natură să influențeze aprecierea finală. Ceea ce interesează este ca această apreciere să se facă la momentul luării hotărârii și să se bazeze pe elementele dosarului și pe dezbaterile din ședința de judecată (Morel c. Franței, Saraiva de Carvalho c. Portugaliei).

Înalta Curte a mai statuat că, nu este exclus ca tribunalul să aibă aceiași compoziție atunci când rejudecă aceiași cauză. Mai mult, schimbarea la nesfârșit a completului de judecători, ar fi de natură să încetinească înfăptuirea actului de justiție, obligând un mai mare număr de judecători să studieze același dosar, ceea ce ar fi de natură să impiețeze și asupra principiului respectării „termenului rezonabil” în care trebuie judecată o cauză (Thomann c. Suediei).

În concluzie, instanța de judecată opinează că cererea de recuzare a judecătorului Curții Supreme de Justiție Nicolae Craiu, urmează a fi respinsă ca fiind neîntemeiată.

Cît privește cererea de recuzare a judecătorilor Curții Supreme de Justiție Tatiana Vieru și Ion Druță, colegiul judiciar amintește că această propunere de recuzare s-a axat pe faptul că prin încheierea din 22 martie 2017 a Curții Supreme de Justiție judecătorii nominalizați au participat la examinarea cererii de revizuire a încheierii din 28 septembrie 2016 a Curții Supreme de Justiție depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Boghian”.

În conformitate cu art. 448 alin. (1) Codul de procedură civilă cererea de revizuire împotriva unei hotărâri sau încheieri rămase irevocabilă prin neatacare se soluționează de instanța care s-a pronunțat asupra fondului.

Ținând cont de faptul că în conformitate cu prevederile art. 448 Codul de procedură civilă, la examinarea cererii de revizuire urmează să participe judecătorii care au participat la examinarea cererii de recurs, colegiul judiciar consideră neîntemeiată cererea de recuzare a judecătorii Curții Supreme de Justiție Tatiana Vieru și Ion Druță.

Or invocarea faptului că judecătorii nominalizați au participat la examinarea recursului și ulterior la examinarea cererii de revizuire depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Boghian”, nu se încadrează în limitele articolului 50 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă și nu sunt niște temeuri care ar pune la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea judecătorilor Curții Supreme de Justiție, Tatiana Vieru și Ion Druță.

În acest sens, instanța de judecată subliniază că Societatea cu Răspundere Limitată „Boghian” nu a demonstrat că judecătorii vizați au dat dovadă de motive serioase din care să rezulte interesul vreunuia dintre aceștia în cauza civilă supusă judecării. Totodată, dacă pentru orice bănuială de imparțialitate magistratul ar putea fi recuzat, s-ar ajunge la o situație la fel de nelegală, în special, orice parte ar avea posibilitatea de a-și alege după bunul ei plac judecători.

În subsidiar, judecătorul are obligația profesională ca în cauzele ce le judecă, să afle adevărul și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, asigurând prin tot ce face, supremația legii.

Considerațiile de mai sus sunt suficiente pentru a permite instanței să conchidă că nu există motivul legitim, prevăzut la art. 50 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură

civilă, pentru a admite propunerea de recuzare, formulată de Societatea cu Răspundere Limitată „Boghian”, împotriva judecătorilor Curții Supreme de Justiție Tatiana Vieru, Ion Druță și Nicolae Craiu.

În conformitate cu articolele 50 alin. (1) lit. e), 52 și 270 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se respinge ca neîntemeiată cererea de recuzare, declarată de Societatea cu Răspundere Limitată „Boghian”, împotriva judecătorilor Curții Supreme de Justiție, Tatiana Vieru, Ion Druță și Nicolae Craiu, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Compania de Asigurări de Viață „Sigur-Asigur” Societate pe Acțiuni împotriva Societății pe Acțiuni „Agat”, Societății cu Răspundere Limitată „Boghian”, intervenienți accesorii Primăria mun. Chișinău, Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău, Agenția Proprietății Publice, Societatea cu Răspundere Limitată „Rufi Expres” și notarul privat Tatiana Ungureanu cu privire la recunoașterea nulă a contractului de vânzare-cumpărare cu revendicarea bunului și,

cererea reconvențională și de coparticipare înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată „Boghian” și Societatea pe Acțiuni „Agat” împotriva Companiei de Asigurări de Viață „Sigur-Asigur” Societate pe Acțiuni, intervenienți accesorii Primăria mun. Chișinău, Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău, Agenția Proprietății Publice, Societatea cu Răspundere Limitată „Rufi Expres”, notarul privat Tatiana Ungureanu cu privire la recunoașterea nulității actelor juridice de înregistrare și divizare a imobilului ca fiind efectuate cu încălcarea normelor imperative stabilite de lege, recunoașterea dreptului de înregistrare a sectarelor de tunel în Registrul cadastral de stat, cu atribuirea terenului aferent conform schemei de amplasare.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Valeriu Doagă

Judecători

Tamara Chișca-Doneva

Luiza Gafton